Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 108 | NGÀY THỨ NĂM 2 MARS 1922 — NGÀY MỒNG 4 THÁNG HAI ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT | N.M.T.T. 25

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE:
NGUYỄN VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE : 203
Adresse télégraphique :
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	Trong nước	Ngoại quốc
Một năm	12 00	.... 15 00
Sáu tháng	6 50	.... 8 00
Ba tháng	3 50	.... 4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 15 mỗi tháng và phải trả 1 tháng trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

聞新省六報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 49

POUR LES ANNONCES
s'adresser à Saigon
aux Bureaux du Journal
rue Catinat, 155-157 (1er étage)
à Hanoi : aux Bureaux
du Trung-Bắc Tân-Văn
à Paris : chez M. M. Mayeur & Cie
9, rue Treschs

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi cho báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở trong báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

QUỐC TRÁI

ĐẶNG KHOẢN TRƯƠNG CUỘC KINH-TẾ TRONG CÕI ĐÔNG-PHÁP

Vì muốn giãy tờ gởi đến các xứ cho kịp (nhứt là xứ Lèo) nên định lại ngày 5 mars khởi cuộc quốc-trái cho đến 25 mars 1922.

Thể thì kể từ *ngày 5 mars cho đến 25 mars 1922* sẽ mở cuộc quốc-trái bạc đông. Quan Toàn-quyền tổng thống Đông-Pháp được phép mở cuộc quốc-trái nầy theo chỉ dụ ngày *8 octobre 1921* và theo thể lệ trong lời nghị-định của quan Toàn-quyền *ngày 11 octobre 1921*. Cuộc quốc-trái nầy mở ra chỉ để làm cho hoàn-thành đường xe-lửa từ Vịnh tới Đông-hà, mà vấn là một việc làm thử rất cần ích, tiện cho sau nầy sẽ mở cuộc quốc-trái khác nữa trong các xứ ở miền Đông-Pháp, đặng khoáng-trương các cuộc kinh-tế và chấn-hưng các cuộc canh-nông, hầu làm cho đất Đông-Pháp, thành-thuộc. Ấy là lần thứ nhứt mà dân Đông-Pháp được gọi đến chung-cùng nhau mà làm cho xứ-sở mình cho thành-thuộc và xứ Đông-Pháp mượn đường quốc-trái, lấy của-cải của dân chúng mình trong xứ mà làm thế-lực kím-tiền, cần ích trong việc thi hành các cuộc to-tác.

Thể-lệ về cuộc quốc-trái nầy kể như vầy : Vé nay mỗi cái là 50 chục đồng, thôi hồi lại nội trong hạng ba mươi năm là lâu hơn hết, lại thôi bằng số trúng theo lược định kể ra dưới đây. Mỗi năm có 4120 vé thôi hồi lại, ba tháng xổ số một kỳ, kỳ ba tháng đầu và kỳ ba tháng thứ ba, thì có một vé trúng được 10.000 đồng ; một vé trúng 1000 đồng ; 12 vé 500 đồng ; 1016 vé 100 đồng. Còn kỳ ba tháng thứ nhì và kỳ ba tháng thứ tư, thì 4 vé trúng 1000 đồng ; 26 vé 500 đồng ; 1000 vé 100 đồng.

Trước khi phô các phần lợi cho kẻ cho vay trong cuộc quốc-trái nầy rõ biết, thì người nên sánh mà coi vốn vay chẳng nhiều mà số trúng lại định nhiều hơn hết, từ xưa chưa có cuộc vay nào bền chánh-quốc dám bì.

SOUSCRIVEZ A L'EMPRUNT INDOCHINOIS EN PIASTRES
NÊN MUA QUỐC-TRÁI ĐÔNG-PHÁP TÍNH BẰNG BẠC
元銀算票債公法東買宜

CẢM TÌNH

CỦA NHÀ-NƯỚC ĐẠI-PHÁP ĐỐI VỚI QUỐC-DÂN

Nhờ có cuộc quốc-trái bằng bạc đông kỳ nầy, đồng-bang ta mới thấy cái tâm-tình của Đại-pháp.

Vẫn từ ngày quan Toàn-quyền Maurice *Long* nói theo cái chánh-sách khoan-hòa đại độ của quan thượng-thơ *Sarraut*, nên hằng lo quảng-khai đường học-thức cho đồng-bang ta, rồi lại còn lo khoáng-trương cuộc kinh-tế trong xứ ta, thật chẳng biết bao ân-ái, biết bao nghĩa-nặng. Hễ vậy mà hiện nay mở cuộc quốc-trái bằng bạc, đặng lo làm hoàn-thành khúc đường xe-lửa từ Vịnh tới Đông-hà, ấy là đặng đựng cái xương sường của nền kinh-tế trong ba xứ, mà tôi mới vừa nói trên kia ; nhà-nước lại còn phải để lời khuyến dụ : *Souscrivez à l'emprunt Indochinois !* Nghĩa là : **Nên mua quốc-trái Đông-pháp!**

Thoạt nghe mấy lời nói ấy, thì ai ai cũng đều cho là không nghĩa-lý gì cả, song đến chừng nghĩ đến cái mục đích cuộc quốc-trái nầy rồi thì mới **thấy lời nói ấy biết bao là hữu tình.** Thật là lời châu tiếng ngọc ! thật là câu kim nghĩa thạch ! thật là đáng yêu đáng mến thay lời nói : **Nên mua quốc-trái Đông-pháp.**

Vì cớ nào mà câu nói như thế, mà lại có giá-trị cao dường ấy, qui-hóa đến dường ấy ? ? Là vì câu khuyến **Nên mua quốc - trái Đông - pháp** mà nhà-nước khuyến dụ ta đây, có khác nào mấy lời khuyên học của mẹ cha khuyên ta như vầy: **ráng mà học nghe con.**

Đó chư-tôn, những trang thức-giả thử nghĩ lại mà coi ; bất cứ là ai, khi lọt lòng mẹ ra rồi thì ai ai cũng đều có cha con, vậy xin nhớ lại mà coi. Khi ta còn-niên-thiếu-ấu-xung, nghĩa là lúc còn đi học, dầu nhọc-học khi còn học tử-cơn viết-ráng, dầu pháp-học lúc còn học a, b, c. d., cũng vậy, ai lại chẳng nghe lời cha mẹ khuyên mình **ráng mà học nghe con** ! Thiết tưởng, câu ấy lại hữu tình gì, nhưng mà nghĩ cho cùng, suy cho lới rồi, mới biết câu ấy là hữu tình chớ. Là vì nếu đi học, ấy là bổn-phận mình mà phải ráng mà học, đặng ngày sau mình biết deư hơn lẽ thiệt, mà làm ông nọ bà nầy, sung sướng cái thân mình. Còn nếu mình không học, thì tức nhiên, phải đốt nát, chừng ấy phải làm cu-li xe-kéo, phải làm cực-nhọc trăm bề. Thế mà cha mẹ lại còn phải nhọc lòng khuyên-khích mình **ráng mà học nghe con**, thế thì cha mẹ thương mến mình biết bao nhiêu, lo lắn cho những việc ích cho mình, mà cha mẹ còn phải khuyên-khích mình, sợ mình quen lánh bo-bỏ, bo tuồng công-trình, không chịu học hỏi rồi ngày sau mình phải cực-khổ. Ôi ! nghe tới khoản đó, ai là những nhà còn cha mẹ song toàn, mà hiện nay được nên danh phận rồi, thì há không lo làm sao mà đền bồi ơn-nặng tình-thâm của cha mẹ hay sao ? Chi như những người không may, cha mẹ khuất bóng, ngày nay nhớ lại tới công dưỡng sanh cho đến những lời dạy-dỗ chỉ-khôi, than rằng: *Mộc dục tịnh nhi phong bất tức, tử dục dưỡng nhi thân bất tồn.* Ấy đó câu khuyên học của mẹ cha ta là hữu tình thế đó, còn như câu **nên mua quốc-trái Đông-pháp**, thì xét ra, cũng biết bao cảm-tình mà tỏ vẽ ra cho đặng.

Vẫn hầy lâu đồng-bang ta, như là dân Nam-kỳ ta đây, biết bao phen Chà-và Khách-trú đè-nén, hiếp-đáp trong trường kinh-tế. Nghĩ thân ta đối với Chà-và Khách-trú, thì ta có khác nào như mục cục bột, họ muốn nắng vuôn hay méo, dẹp hay tròn, nắng thế nào hay thế nấy, thân cũng trối - kệ, thở cũng trời thảy, thân đã vậy, thôi thì vậy ; đã vậy, thôi thì, vậy phải thôi, chớ biết sao ? ! Tách trà-phe su nhỏ, họ bán hai su ; hộp-quẹt su nhỏ họ bán ba su hai hộp ; gói thuốc hăng bán 7 su, họ bán 1 cắt 2 su ; vân vân, giá họ định bao nhiêu thì quốc-dân ta cứ phải vâng, cũng như việc sưa họ hút, họ buộc mua 7 su mới có tuổi, thì thử dèm coi, có ông nào, bà nào Annam mà giám cải. Bởi mấy lâu nay quốc-dân ta bị mang cái ách Chi-na, lại vướn cái nạn Chà-và, nên từ ngày nhờ Nhà-nước Đại-pháp dam chuôn cảnh-tỉnh ta, dam duốc văn-minh soi ta, nên quốc-dân ta mới mong mỏi cỏi cho ra cái ách Chi-na, tránh cho khỏi cái nạn Chà-và, thế mà bấy lâu làm chi càng không được mãn nguyện.

Ấy cũng giải sử như mình, nếu muốn cạnh-tranh cùng người trong cuộc kinh-tế chiến-tranh (guerre économique) thì mình phải có đủ kinh-tế dụng-cụ, có đủ kinh-tế nhơn-tài v. v., đồng lực như người, thì mới mong thỏ thăng. Chớ cái nầy : Hỏi lại trong xứ ta chớ, nếu ta không biết lợ-nghề là gì ? mỗi mỗi đều không có trường-vi với ai được, thế thì làm sao mà hòi chuyện tranh cạnh cùng người trong cuộc kinh-tế ! ?

Nay Nhà-nước Đại-pháp, đại-biểu tại đây là quan Toàn-quyền *Maurice Long* và quan Thống-đốc Nam-kỳ *Maurice Cognacq*, quả thương đồng-bang ta, thấy ta không có kinh-tế dụng-cụ, nên mnốn lo cho ta có một cái kinh-tế thế-lực hầu ngày sau ra độc lập một mình, không còn phải chịu người-vong dưới quyền áp-chế Chà-và Khách-trú, nên mới mở cuộc quốc-trái kỳ nầy đặng làm cho hoàn thành khúc đường xe lửa, mà xe lửa vẫn là cái xương-sường của một cuộc kinh-tế.

Ấy đó Nhà-nước đã chỉ dẫu hết lòng lo lắn cho ta, vậy thì ta phải làm cho rõi nghĩa-vụ mới đặng chớ. Mà nay, nếu Nhà-nước còn phải khuyến-dụ ta : **Nên mua quốc-trái Đông-pháp** nữa, thế chẳng phải là Nhà-nước quả lòng yêu mến quốc-dân ta sao ?

Phải biết rằng ta đã muốn tự-lập, không còn phải chịu dưới quyền ai chuyên-chế trong đường kinh-tế, thì ta phải lo cho ta chớ, nếu ta không biết lo thì sau nầy cũng còn làm nô-lệ nữa, thì *ngũ tác try hườn ngã thọ*. Có trách ai được.

Xét cho kỹ, nếu hiện nay ta còn để chờ cho đến đỗi Nhà-nước khuyến-dụ, ta, phắc-nhờ ta, thì có khác nào hỏi ta còn nhỏ dại, việc học-hành là việc ta phải cần chuyên lấy, mà hãy còn để cha mẹ phải khuyên **Ráng mà học nghe con**, ấy vậy quốc-dân ta còn ỷ-trỉ lắm sao, chưa biết cuộc quốc-trái nầy là cuộc ta phải lãn thành, nên cho đến Nhà-nước phải nhọc-công khuyên nhủ : **Nên mua quốc-trái Đông-pháp.**

Thế chẳng là hỗ-han làm ru !! ? Thế chẳng là quốc-dân ta còn ấu-trỉ làm sao !! ? ? Thế chẳng là quốc-dân ta chưa tỉnh giấc mộng bẫy chầy, nên cứ dưa lưng cho người đập, đưa túi cho người móc ! Thế ấy mà muốn ra tự lập nỗi gì !?

Ấy vậy Nhà-nước đã hết lòng thương ta, lo cho ta có đường kinh-tế trong xứ, nên mở cuộc quốc-trái bằng bạc đông, thì ta phải làm cho rõi nghĩa-vụ, ủn-ủn mà mua ; nghèo thì hùn lại 5, 3 người một phiếu, còn khá thì 9, 10 phiếu, còn giàu thì một hai trăm phiếu, còn giàu lớn nữa thì năm bảy trăm, một ngàn phiếu, đặng chỉ cho Nhà-nước thấy cái cam tình của tu đoi với cuộc quốc-trái nầy.

Ai không mua phiếu-trái kỳ nầy, tôi giám cho là chưa hết nghĩa-vụ, chưa thực thơ-i-vụ.

Trần-văn-Chim

THỜI ĐÀM

(Tiếp theo)

— *Chớ sao ?*

— *Thưa, đứa nào trúng số thì được một là phiền vay, giá là 50 đồng, nghĩa là được làm chủ cho Nhà-nước vay 50 đồng. Rồi Nhà-nước xổ số nữa, may trúng nữa được 10.000 hay là 1.000 đồng — Ôi ! khoái lắm ! Có 1 cắt bạc mà đặng trúng 50 đồng rồi trúng khỏa 10.000, 1.000 đồng thì có sự vui khoái nào hơn !*

— *Còn như không trúng nữa thì tới ba mươi năm lãnh được 100 đồng. Tới năm nay 12 tuổi, tới chừng đó tôi lớn rồi sẵn có tiền để đi xe-lửa ra Hà-nội chơi cho biết. — Ông cho tôi tiền đi ! Bà cũng cho tôi. Tôi nhận ăn hàng để tiền mua giấy số.*

— *Thầy không ? bà nó ! Cháu nó nhỏ như nhà còn biết sự lợi về cuộc quốc-trái đó thay ; huống chi là người lớn, lẽ nào có bạc lại làm ngơ.*

— *Trí, có ủng mầy ở nhà không ?*

— *Da, thưa có !*

— *Chào anh ! anh đi chơi hay có việc chi ?*

— *Đi chơi mà cũng có việc. Chú nó có nghe rằng Nhà-nước mở cuộc Quốc-trái bạc đồng chớ ?*

— *Thưa, có nghe.*

— *Chắc là chú nó cũng hiểu sự ích quốc lợi dân về cuộc phòng rủi nầy. Nên tôi đến hỏi chú nó có tính cho Nhà-nước vay nhiều ít ?*

— *Thưa anh, tùy theo sức mình ; dầu được bao nhiêu mừng bấy nhiêu.*

— *Chú nó khéo lỡ khiêm thì thôi ! Tôi tính chắc 10 ngàn là ít.*

— *Thưa anh, anh cũng cho Nhà-nước vay chớ ? Lẽ nào không !*

— *Không làm sao ! việc có ích cho mình, có tích cho thiên-hạ, việc rõ ràng cho chưởng-lộc. . . ai có bạc lại chẳng cho vay ! song tôi hỏi thử chú nó chơi một đều nầy : Sao lại gọi rằng quốc-trái bạc đông ?*

— *Thưa anh, Nhà-nước vay bạc đặng là làm đường xe lửa từ Vịnh tới Đông-hà cho rõi ; ấy là việc ích lợi riêng cho dân Đông-pháp, nên mở cuộc quốc-trái bạc đồng là bạc xài thường trong nước cứ giữ một giá chớ không trồi sụt như tiền tây. Thế thì ta cho vay không sợ nay mai giá bạc trồi sụt mà phải lỗ lã như cho vay tính theo tiền tây vậy. Ấy là điều tiện cho nhà phòng trái lắm.*

— *Phải rồi ! Còn một việc nữa. Và chăng trong nhân tông ta đây chỉ có một mình chú nó hay lo về sự học hành của đoàn con trẻ, lắm. Chú đã từng chịu tốn nơi học-trò : nào là tư trợ dừa nghèo nàn, nào là nước thảy về day trẻ trong làng, nào là dưng tiền để cất nhà trường. . . Chú nó sốt sắn về sự giáo hóa trẻ thơ như vậy thật là đáng trong đáng tôn. Nay nhơn cuộc nhà trường trong lục-tỉnh bày cuộc xổ-số được lấy liền phụ thêm cho cuộc quốc-trái được phủ phê thì đối ta một là xuất của nhà thêm, hai là đi khuyến nhủ các ông giàu có trong tổng làng nên mở lòng hảo phóng mà mua giấy số nhà trường để làm phần thưởng cho học trò, vưởng khí tốt lắm. Chú nó nghĩ sao ?*

— *Anh tính việc nghĩa như vậy rất hiệp ý em. Anh em đã đông chi rồi thì hễ nhau kiếm thêm ban đồng chí nữa mà làm tới đi. Chớ hai mươi lăm tháng ba tây tôi đây thì mãn cuộc quốc-trái, nếu chậm trễ e hóa ra « có nói mà không làm », ắt phải kẻ bất lương nhạo báng.*

— *Có vậy thì anh em mình đi. . . .*

. . .

Hỏi ai là bạn đồng chí ! nghe người tính việc cho vay, ta có nên giúp sức thêm cho cuộc quốc-trái được vẻ vang thành lựu hay chăng ? Nghe tới câu chuyện « Nhà-nước mở cuộc quốc-trái được làm khoảng đường xe-lửa từ Nam chí Bắc, ngõ hầu tiện cuộc khoáng-trương kinh-tế lợ-tài trong nước » thì ai là người sốt-sắn lo về vận mạng ngày sau cho chưởng-lộc cũng đều hân hạnh, tựa hồ đã thấy được điềm phúc ứng cho dân-tộc Đông-pháp từ đây, và cũng ưu lòng tây hết sức mình mà cho Nhà-nước nay nhiều ít, mong trông cho điềm phúc nọ hiện hiện tấn mình.

— Đường xe-lửa mà Nhà-nước tính làm đây hẳn là một đây thân ái của người Annam, liền lạc từ Nam chí Bắc ; cho nên ta biết hương nhan, biết thân cận nhau thì biết làm làm sao cho đường đây sắt nọ được nên dài đăng-đẳng và vững bền : dầu đem mấy triệu đồng mà đổi lấy cũng nên mong.

Phàm đạo làm người, hễ ai đói khó cơ hàn, dầu kẻ phi ơn bội nghĩa cũng ra tay tế-độ. Huống chi người trong Ba xứ, đã gọi cùng nhau một giống một đòng, lẽ nào không tương trợ lẫn nhau. Nghĩ tới buổi xưa anh em ngoài Trung, Bắc nhiều khi phải chịu lắm cảnh bi ai, như lửa cơ đốt ruột, dao hàn cắt da, ôi tiếng khóc than có thấu đến anh-em trong Nam-kỳ đi nữa, thì thương nhau chắc lưỡi chia đau, chớ lửa bỏ lửa vựa đầy nào có biết lắm sao chớ ra phòng cứu cấp. Ấy ví dưỡng thông thương chưa rộng mở, nên vỏ ru hiệm trợ biết mấy đều ! Sau lại lần lần nhờ ơn Bảo-hộ nghiêm cứu phương thế đã nhiều, cảnh bi ai kia dường như cạy khó mà gặp nước. Song cây mất sức đã lâu, nên trông xuân, xuân chẳng mấy màn mới. Nay ta mới người đem muốn ngăn giọt mồ hôi cùng huyết mạch mà tưới thêm cho cây kia mau đâm chồi, nảy lược, đơm bông thì ai là xuân kia qua ủ đột, xuân nầy lại tươi cười ; rồi cùng nhau anh em ba cỗi lạc thú chén rượu câu thơ để say với cảnh, để vịnh với xuân, tỉnh thần sắc sảo cả người cả vật. . . Ôi ! cái khoái lạc nầy còn có cái khoái lạc nào hơn ! Nghĩa là bao giờ ta đứng của hiền công cho Nhà-nước lập nên đường xe-lửa đầy rồi thì cuộc kinh-tế lợ-tài trong cõi Đông-pháp càng được thêm thạnh phát. Những anh em ở hai cỗi ngoài vào đây ra tay thầy thợ, khai phá mấy cuộc đất hoang vu, mở mang thêm đường kỹ-nghệ, thì anh giàu em cũng ấm no, lại trên Chánh-phủ được rõ ràng công đức, mà chúng ta cũng chẳng hổ phận thần dân.

Quan Toàn-quyền Maurice Long đã sắn lòng lo cuộc mở mang cõi Đông-pháp chớ được giàu có, về vang ngày một tăn lên, nên mới bày cuộc Quốc-trái nầy, lại ngỏ với ta là dân bổn-quốc, thì ta khá hiệp sức nhau mà làm cho Ngài thành công rực rỡ, ấy cang gyi rằng tỏ dầu biet ơn Ngài chưa có dịp đan ta, lại làm cho Ngài được phải chi mà lan tấn khai hóa cho xứ ta mãi-mãi.

Lại nay tân quan Thống-đốc Nam-kỳ qui danh là Cognacq, vân là một vị quan trưởng đã day công đức sẽ sự mở mang con đường học-thuật cho dân Đông-pháp càng được rộng thỉnh. thì ta phải tham cám ơn Ngài và làm cho ngài được thỏa thích trong cuộc Quốc-trai nầy rõi ra sau tỉnh gội nhuần vỏ lộ, vẻ sau không dứt.

HỠI AI ! BIẾT NGHĨA VỰ TỚI ĐÂU, BIẾT THƯƠNG NÒI GIỐNG BIẾT LO HẬU CHO CHÁU CON THÌ MAU MUA PHIẾU-TRÁI.

May tôi xúc-kích, xin ai nghĩ lắm nhược thana mựa chớ rưu lại,

Lê-trung-Thu.

Vô-tuyến điện

Lá làm đồ kiểu tại Sèvres

Thứ tư rồi, đức Giám-quốc và bà Millerand đến viếng lò làm đồ ở ấu của Nhà nước tại Sèvres. Ông Millerand lấy làm đắc chí mà xem đồ nấu bằng đầu mazout.

Không buộc tội

Phòng Thẩm-án tòa Phúc-án thành Paris làm án không buộc tội ông Paul Meunier nguyên Thâu-sĩ tỉnh Aube và bà Bernain de Ravisi, giám đốc 2 năm nay về tội âm-mưu tạo-phản. Còn tên Indet và hoa-công Bossard giải qua Tòa Đại-hình xử khiếm diện về tội phản-bạn trào-đình.

Lễ kỷ-niệm Washington

Ngày thứ tư nhằm lễ kỷ-niệm Washington quan sứ-thần Huế-kỳ tại Paris thiết yến mời các vị đại-biểu các nước dân quốc, Ông Myron Herrick đọc một bài diễn-thuyết nói về cái kết-quả của đám chiến-tranh về thương-trường của Huê-kỳ.

Tin Anh-quốc

Báo Daily Télégraph nói rằng cuối tuần ông Lloy George sẽ sang thành Paris để thương-thuyết cùng Thủ-tướng Pháp Poincaré.

Tiểu hội Đồng-minh lập để khảo-cứu cách-thức để sửa-san nền kinh-tế Âu-châu lại cho bền vững. Tiểu-hội ấy đã nhóm ngày thứ ba tại thành Londres.

Tin Paris ngày 24 février 1922.

Nhà băng Thiệt-nghiệp Đơn xin phá bản

Nhiều nhà thương-gia có ở tiệm ngành ở Đông-Pháp đâm đơn xin Tòa định phá bản nhà băng Thiệt-nghiệp để tính sổ-sách mà trả nợ.

Vụ Landru

Đức Giám-quốc bắt đơn xin ân-xá của phạm-nhơn Landru bị tòa Đại-hình Versailles xử tử.

Một loạn tại Xợt-bi

Tin thành Belgrade : Mười bốn tên điều-dân gây việc phản-bạn trào-đình bị xử trong tối. Chánh phạm 8m mưu thích-khách vua bị tử-hình. 19 người được tha bổng.

Tin Paris ngày 25 février 1922.

Quan sáu Nam-kỳ

Quan Nguyễn-soái Jeansett được bổ cầm đạo binh thứ ba Đông-Pháp đến tại Nam-kỳ thế cho quan Nguyễn-soái Flirtzmann đổi đi nơi khác.

Hai quan Thủ-tướng

Buổi chiều, ông Poincaré và ông Lloyd George bàn-nghị cùng nhau.

Đông-bang ta nên mua vé quốc-trái nầy, bằng bạc đông, chẳng phải như mấy lần trước, bằng số quan ; nên sợ giá-bạc trồi sụt rồi lỗ-lã đã vậy mà lại còn có thể trúng số bạc nhiều hơn thập bội, còn ít lắm cũng được một trăm đồng bạc. Lợi lắm ! Ích lắm ! Nên mua vé quốc-trái ấy lắm ! ! Thử nghĩ lại mà coi !

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu **Trái Đất**

Đông-Pháp Thời-sự

Nam kỳ

SAIGON

Hát tại nhà hát Tây

Bữa bữa 4 mars, 8 giờ rưỡi, các trang thiện-giả các-mình sẽ diễn một tấn bi-kịch tại nhà-hát Tây, chư-tôn nên đến mà xem. Hay lắm ! Là vì có các ông, các thầy ra diễn-kịch.

Cái « l... » trót ba muôn đồng

Trường ngoại là ngoài ci đê ngoại là trong; Trường thì là giữ ai đê thì là lấy.

Bọc đến cái đề-mục trên đó, tưởng độc-giả sao cũng hát phải đi tò-bảo lai mà nghĩ thử coi — cái « l... » gì ngoài ba muôn đồng bạc; cái « la » gì sang trọng hết sức? Ta chưa từng nghe, dù khắp thế-giới những chư-tôn ngộ-nhỏ, cũng không có cái « l... » gì đến già đó.

Nhưng mà thật có vậy. Đời càng văn-minh chừng nào, thì những việc quái-quái kỳ-kỳ nó càng phát-sanh ra chừng ấy. Như cỏi máy bay vượt từng mây, nương tàu ngầm lặng dạy biển v. v..., thế là chỉ tài khoa-học của nhơn-loại bây giờ. Còn cái « l... » mà trót ba muôn đồng đây, ta chẳng biết về phép vệ-sanh hay là về điều bổ-thì, vậy thuật ra sau nầy :

Có ông Phê-ông (B-ê) nên xưng là Tài-thần bần-sánh ; ấy-thế lòn-chôn cũng còn nhiều, cái chủ-nghĩa của ông đối với gia-đình chẳng chi trinh-trọng hơn là ba cái tử sắt. Mỗi ngày ông sản-sóc với ba cái tủ sắt chẳng khác nào nhà đu-kịch sem-xét hoa-đồ năm chầu. Nên chi những việc cang-kỷ trong gia-đình, cải chi ông là lanh-liếc lắm.

Bữa nọ ông có bữa phòng-trí với một nhà ly-tài nào đó, ben-hỏ ngày tháng xong rồi. Bến ký, ông mới mở tủ sắt sửa-soạn bạc tiền cho sẵng, chực ngoại ta tới mà kỳ tiền giao bạc. Cơn ông mở tủ sắt, vừa soạn sắp riêng ra một muôn đồng.

Bảo hại : sửng vang bạc-tử, sấm dậy ruột già, làm cho ông phải buồn chia khóa tủ sắt đó, đi ca-bi-nê cầu cứu. Dẹp an công việc, trở lại : Chết! chết!! Trời ôi, ai, ai bảo hại ! lấy ! lấy... thôi rồi ! mất ! mất ! dâu cũng 15.000 $ 00, mất, mất nữa : dâu cũng 13.000 $ 00 ve quốc-trái. Chết ! thảng, thảng... chờ ai ! ai, ai, vô đây ! đây, đây, chát nó !

Phê-bình. — Trường là chữ ngoại là ngoài, bỏ-nhiêm chữ ngoại là trong mới kỳ; Trường có chữ thì là giữ, lại còn chữ thì là lấy thiệt tức.

Trung-kỳ

HUE

Đại hiếu Thuyên-chuyển

M. Gaide quan Thầy-thuốc chánh chủ sự y-tế tại Huế về qui quốc nghỉ hai tháng sáng hôm 6 Février 1922. — M. Mesliu đến thay chức ấy. — M. Mesliu người quan Tư thầy-thuốc chủ sự sở y-tế Thanh-hóa.

Cần nhằm lưỡi mà chết

Tại xóm H. L. phía đông gần Kinh-đô có nhà ông kia ở trong vườn thường trồng làm cây huỳnh-thì thấy đi học bổ-thì; thấy huỳnh-thì ấy cả ông bảo cỗ tay trẻ em mà dại ước vai gang; chất nó mềm mà dòn luộc chinh ăn cũng như ăn sắn ăn khoai vậy.

Một hôm sẩu huỳnh-thì cho lũ trẻ con ăn, một tháng nhỏ chừng 3 tuổi ăn thứ cỗ lấy chẳng biết thế nào mà trong khi nó ăn nó cắn lăm nhằm lưỡi nó đứt lưỡi mà chết. Sự rủi ro ấy chẳng ai ngờ đến nơi mà cũng chẳng ai rõ là vì thế nào mà đến nỗi nó cắn đứt lưỡi nó, tưởng rằng chẳng phải nó cắn lưỡi nó nhưng chỉ vì dứa giỡ nó vọ ý để nó cảm dao cắt cỗ huỳnh-thì mà nó dại không biết vưa cắt cỗ vưa đứt vào miệng nó vậy. Thiệt là nhằm lưỡi thời phải. Vậy nhắm sự ăn uống của trẻ con thời phải nên cẩn thận cho lắm mới được. Trong một năm chẳng hiếu gì dứa trẻ con hoặc vì ăn lầm nhằm quả độc mà phải đau đớn, hoặc khi bóc xương nghèn bánh mà phải chết. Sự thiệt thời rất nên thương mà cái trách nhiệm ấy toàn ở tại những kẻ làm cha làm mẹ không biết bảo dưỡng. Thật là nên hàng-tâm lắm vậy.

Thể thao

Chiều chúa nhựt 26 Février

Hội Stade đấu với hội Giadinh tại vườn ông Thương. Hội Stade ăn một bàn (2 à 1). Mới thôi tu hít nhập cuộc thì bên Stade đem trái cầu xăm lẫn phía Giadinh song bị MM. Thơm và Giỏi chận mà đá trở lại hết. Chừng năm phút, M. Malfait, tiền đạo góc mặt, giao trái cầu cho M. Yonnet, M. Yonnet chạy tới kịp đá lọt vào lưới.

Chừng chơi lại, bên Giadinh quyết gỡ, trong hai ba phút mà đem trái cầu tới gần goal bên Stade hai ba phen. Lần sau đá thẳng vào cửa. M. Bossard bị một trái chói nên đỡ ra chẳng dăng mạnh, trái cầu trúng người tiền đạo bên Giadinh vội lại M. Mùi chạy tới đá nhẹ lọt vào góc.

Bên Stade quyết chẳng để cho huề nên đồng hế nỗ lực. M. Danielcou chận trái cầu, giao cho M. Vabois M. Vabois chạy rất mau, đá thẳng vô goma. M. Gras chận lại và đá lọt vào lưới, người giữ goal Giadinh chẳng thế bắt kịp.

Kế đó nghỉ nữa giờ

Trong nửa giờ sau, bên Giadinh ngăn chống rất chắt, và bên Stade quyết chẳng cho gỡ nên cũng rán thủ, cho đến hết giờ mà chẳng bên nào ăn đặng.

Tại sân Sareynière : Saigon Sport hứ với Etoile Bleue. (0 à 0)

Bên Saigon Sport có đủ mặt mấy người chơi giỏi như là : MM. Henri, Sang, Valentin Ngọc, Lefèvre, Chaplun. Fournié, Chatel, Laurette.

Bên Etoile Bleue thì thiếu người tiền đạo góc trái hay hơn hết và mấy người linh thủy (Nghe nói mấy người linh thủy có đặng lịnh cấm chẳng cho chơi trong hội nào ngoài)

Mới giản ra, thì ai cũng tưởng cho phải thua ít nữa là 2, 3 bàn. Song bên « Etoile Bleue » biết mình yếu hơn thập phần nên ngăn chống tận cực, cho đến mãng giờ mà « Saigon Sport » ăn chẳng đặng bàn nào. Cũng nhờ bữa ấy bên «Saigon Sport» chơi chẳng hay như mấy lần trước nên mới thủ hue đặng. Bên « Etoile Bleue » nhờ thứ nhứt MM. Thi, Thanh và Nhiều. MM. Dông và Thiện coi bộ mệt lắm, song chừng rảng chơi tận tâm. Tốp tiền đạo chẳng biết ý nhau, nên coi bộ bợ ngợ lắm.

Bên « Saigon Sport » thì MM. Henri, Ngọc, Fournié, Lefèvre, Chatel và Laurette hay hơn hết.

Tại Citadelle hội « Tân-định » đấu với hội « Cholon Sport ». Hội « Tân-định » ăn một bàn.

Tại Aux Mares hội « Donai » đấu với hội « Choquan ». Hội « Choquan » ăn một bàn.

Chiều chúa-nhựt 5 Mars. Hội « Saigon Sport » sẽ đấu với hội « Stella » tại sân Lareynière.

Hội « Tirailleurs Annemite » sẽ đấu với « Cholon Sport » tại Aux Mares.

N. T.

Quan Thống-đốc Cognacq đi viếng Bentre

Quan Thống-đốc Nam-kỳ đi viếng ông Brulet xuống hạt Bentre đặng cổ-động về vụ quốc-trái. Hôm qua thượng quan về trễ quá nên không dự cuộc hát của Văn-hi-bang được.

Cuộc hát của Văn-hi-bang

Hôi hôm có hơn mấy ngàn người đi coi hát của bạn Văn hi-bang tại rạp Cinéma-Modern. Trong số mai sẽ có thuật kỹ lại cuộc ấy, vì bữa nay bài vở dư nhiều quá.

Qui danh các vị mua phiếu trái trước

Ông **Lương-khắc-Ninh** mua rồi 40 phiếu-trái 2000$00. Tuy ngài chưa lãnh phiếu-trái ấy, chờ số bạc đã đóng tại kho bạc rồi.

Vậy có ông nào nữa ? ! ? !

T. VT C.

Cùng bạn đồng chí

Xin các bạn đồng chí của *Nguyễn-tử-Thức, Lê-hoàng-Mưu, Trần-pán-Chim*, nếu ai chưa đọc bài « *Kỳ-giữ càng bạn đồng chí* » trong Lục-Tỉnh Tân-văn số 1061.

Xin đọc lại cho kỹ, vì chúng tôi chưa gởi thơ riêng cho mỗi vị được, miễng là các bạn biết việc ích-lợi chung mà chớ bỏ qua. Ấy là ăn thâm nghĩa dày đó.

Tên các bạn đồng chí chịu hùn mua phiếu-trái

1. Lê-thông-Vinh, chef de Canton Hưng-nhơn (Mytho) . . . . 20 đồng
2. Bồ-như-Tông clerc Vinhlong. 20 đồng
3. M. Huỳnh-văn-Vui, Maison Vincent Saigon. . . . . 10 đồng
4. M. Luân-Liên Patron de la Forge Rue Boresse Saigon. . 10 đồng
5. M. Pierre Hoàng-đình-Liêm, Secrétaire de M. F. Juvet Exploitation forestière Indochinoise Saigon . . . . 20 đồng
6. M. Nguyễn-đắc-Tài, M. Juvet, Khanhhoi. . . . . 20 đồng
7. M. Trần-ian-Kinh, propriétaire village An-thạnh, Minh-trị Bentre. . . . . 30 đồng
8. M. Bồ-văn-Đề, village Binhnhơn (Mytho) . . . . . 20 đồng
9. M. Trần-đình-Kiệu số 105 rue Legrand de la Liraye Saigon. . . . . 20 đồng
10. M. Chiêu-Siêm rue Chaigneau 14 . . . . . 10 đồng
11. M. Lê-văn-Lễ *Etudede Me Fresonsenge 99 Rue Pellerin* . . 20 đồng
12. M. Nguyễn-văn-Chức, *B. ulevard Paul-Bert* . . . . . 20 đồng
13. M. Nguyễn-văn-Nam, 42, *Rue Faucault — Dakao*. . . . . 30 đồng

Monsieur Trần-văn-Chim Chủ bút Lục-Tỉnh Tân-Văn Saigon.

Nghe thấy chỉ-đồng về cuộc quốc-trái 6 triệu đồng.

Phần em là gái, xin lỗi cho em chen vào, và xin ghi cho em hùn một hùn 20 đồng.

Nay kính.

Nguyễn-thị-Dậu.

Qui-hồ thay cho bạn đồng-chí tả có được một bạn gái cũng biết nghĩa-vụ đối với Quê-hương. Như thế, các bạn rầu mày ai thức thời vụ nở để thẹn cùng một người son-phấn sao.

N.B. — Bởi trong thơ cô Nguyễn không viết chỗ ở, xin làm ơn cho biết, đặng cho tiện đường thơ-tin về vụ cổ-động nầy.

T. V. C.

Công-văn

Vì lời nghị quan Thống-đốc Namkỳ ngày 20 février 1922.

Võ-văn-Huế và Huỳnh-văn-Trang cựu cai lính tập được cấp bằng làm lính kiểm soát bọn tân-đáo đặng thế cho tên lính Nguyễn-văn-Sang, được cấp bằng làm kỳ-lục tạm sở giáo nghiệm nhơn thân, theo lời nghị 7 novembre 1921 và tên lính Nguyễn-văn-Thinh đi nghỉ ngoại ngạch theo lời nghị 12 octobre 1921.

Thầy Bạch-văn-Điều cựu đội linh tập đặng cấp bằng làm lính kiểm soát thị «ai, chức tam, lương mỗi tháng là 25 đồng đặng thế cho Bùi-văn-Quang lính kiểm soát nghỉ ngoại ngạch theo lời nghị ngày 21 octobre 1921.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 20 février 1922.

Thầy Nguyễn-văn-Tuong, matricule 136, làm Monitteur phía luyện tập rèn sửa trong Trường-mậy, được thăng lên Monitteur hạng tư tuy Giáo-huấn công nghệ, lương đồng niên là 600 đồng, thế cho thầy Nguyễn-văn-Nương bị cách.

ĐỨC-THỊNH

Madame CHAUVIN, *Propriétaire*
81, Rue Catinat, 81 — SAIGON

Tiệm tôi bán đủ các thứ hàng Bắc thật tốt. Bán sỉ và bán lẻ như: Đồ cẩn đồ đồng, đồ kiểu, đồ xưa, đồ chạm, đồ thêu bông vàng-bông bạc, nhiều hột gà, hàng, xuyến the-la, cả, sa-hột, lượt lông đủ các màu làm bình, lụa cô-đô. — Lụa quần-anh, bố may mùng các thứ tố bông và trơn đủ các màu, các thứ nên tây, giày ha, giày tây, giày cườm, giày hài, các thứ trà trợ bông. Các thứ ghế đu và ghế thonet, các thứ tương da và valise v. v.

Có bán hàng tàu, xuyến đeo lãnh tàu, lãnh Bắc-thảo, hàng cẩm châu, chiếu xa, trướng, lọc-soạn trắng v.

Kính trình

DƯƠNG-VĂN-THIỆT

Bây lâu mơ tưởng sông Hương,
Nhưng chưa có dưỡng xe lửa vô ra.
Muốn cho có dưỡng hỏa xa,
Thì mua cổng thái ắt là chóng song.

Ngày 2 Mars 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà nước	2 45
Ngân hàng Đông-Pháp	2 60
Ngân hàng Hongkong Shanghai	2 60
Ngân hàng Chartered	2 55

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẠI LONDRES

Sớm mai

Tại Paris ngày 28 Février 1922

	Trả mắt	Trả 8 ngày
Ngân hàng Đông-Pháp	32 5/8	32 3/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai	32 5/8	32 3/8
Ngân hàng Chartered	32 5/8	32 3/8

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 28 Février 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	49.31
Ngân hàng Hongkong Shanghai	49 31
Ngân hàng Chartered	49 31

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 25 Février 1922

Về lợi 5%,	58 f. 90	Về lợi 5%, 1920	82 75
Về lợi 5%, 1916	78 25	Về lợi 6%, 1920	94 00
Về lợi 4 p.	1918 64 25		

MỄ CỐC

Giá hàng chở đến nhà máy Chợ-lớn bao trả lại giá mỗi trăm tạ tây

Vinhlong	4$10 tới 4.20
Gò-công	4.30 — 4.45
Hải-âm	4.35 — 4.45
Bắc-liêu	4.35 — 4.40
Nam-vang	3.80 — 4.05
Giá thường thường bực trung	4.15 — 4.20

Giá gạo chở đến tàu không tính thuế nhập cảng bán lấy tiền giá mỗi trăm kilô

Gạo Âu-châu n° 1	25/- tấm, tấc 8.50 tới 8.60
Gạo Nhựt-bổn n° 2	40/- — 7.70 — 7.90
Gạo Java n° 3	50/- — 7.20 — 7.30
Tấm	6.40 — 6.60
Cám	3.60 — 3.80

Tàu chạy đi

Chiếc *L'Azay-le-Rideau* chạy đi Marseille ngày 2 Mars 1922.

Tàu chạy tới

Chiếc *Amboise* ở bên Pháp-quốc chạy qua sẽ tới Saigon ngày 28 février

Chiếc *Cordillère* ngày 6 mars

Nam-kỳ nông vụ

Bình-hòa. — Phòng dinh sẽ lưu dụng 23.000 tấn : ngày 1er Janvier 1922, lúa năm ngoái không còn dư lai.

Bạch-lieu. — Công chung cả thảy thì gặc được chừng 163.189 tấn : lúa năm ngoái hết rồi.

Mỹtho. — Công chung cả thảy gặc được chừng 160.000 tấn, chờ chẳng phải là 165.000 tấn. Lúa năm ngoái không dư.

Bạchngu. — Tới ngày 15 Février mùa gặc năm nay đã định chừng 118.000 tấn. Lúa năm ngoái còn dư lai 5.000 tấn.

Bình-hòa. — Lúa nửa mùa, đang gặc một cách sốt sáng. Còn lúa mùa thì mới khỏi sự gặc trong một đôi tuần. Giá lúa : từ 1 $ 50 tới 5 . 10, gạo thì từ 8 $ 40 tới 10 đồng mỗi 100 kilos.

Miền-điền nông vụ

Gao-tràng. — Giá gạo cứ lên cho tới giữa tuần và những người chở mua tới Rs. 465, rồi thì em lại vi nhờ mấy tay đã mua nay bớt lên lai.

Có khi bán được hơn, thì :

Bán trong tháng février Rs. 480 về thứ « Small mills » mua của chủ nhà máy.

Bán trong tháng février Rs. 450 về thứ « Large mills » mua của chủ nhà máy.

Bán trong tháng mars-avril Rs. 415 về hạng « Large mills » mua của bọn bán lai.

Về tuần lễ ngày rồi là 11 février 1921, giá đã như sau đây :

Bán trong tháng février Rs. 390 về hạng « Small mills » mua của chủ nhà máy.

FABRIQUE de CASQUES EN LIÈGE CAOUTCHOUTÉ

La Croix

MARQUE DÉPOSÉE

NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LÁ TẨM CAO-SU

DƯƠNG-VĂN-THIỆT

208 Quai de Belgique. — SAIGON

Kính trình quí vị hiểu, chúng tôi mới mở một tiệm là : nón bằng cây lá (liège) tẩm cao-su. Vậy xin quí vị chiếu cố đến nghề mới là của chúng tôi dụng nên ở trong sứ mình.

Những nón của chúng tôi thì rất nhẹ, chắc chắn lắm, kiểu thiệt khéo, thông hơi nhiều, không có sâu mọt được, những đồ phủ tùng làm nón toàn là hạng tốt giá hạ hơn các nơi.

Chúng tôi có đủ đồ về nghề làm nón theo phương pháp âu-châu. Vậy chúng tôi đoan chắc có thể làm đúng y như kiểu riêng của các nhà buôn nón đặt chúng tôi làm, nhà buôn nào muốn mua cốt nón bằng cây lá (liège) đề về lợp lấy, chúng tôi cũng bán.

Có để bán tại tiệm **ĐẠO-HƯƠNG-MAI** 46-48 Rue Catinat Saigon, là một tiệm lớn chuyên bán những đồ Mỹ nghệ của con nhà Nam Nương bị cách.

Kính trình

DƯƠNG-VĂN-THIỆT

Nếu quí vị muốn hỏi bán điều chi về việc buôn nón xin viết thơ cho tôi tại Dương-văn-Thiệt, 208 Quai de Belgique Saigon. Cây lá (liège) là thứ cây ở Âu-châu thường dùng làm nón và vân vân.

TẠI CHỢ-LỚN

HÁT TẠI GÓC ĐƯỜNG GIA-PHỦ VÀ ĐƯỜNG AKAS ĐI BÌNH-TÂY

CHỢ-LỚN

Bạn hát xiệt lớn HARMSTON

Có đủ thứ thú

Chư-tôn có nhớ hồi năm 1913 và 1917 chăng ? Hãy đến mà xem nhiều cuộc tiêu khiển.

Mới hát lần đầu

Kể từ bữa 6 Mars 1922, chín giờ tối sấp sau, mỗi bữa đều có hát. Nếu chư-tôn đến xem thì sẽ cười ngất và sẽ thấy nhiều cuộc vui, và chư-tôn không hề tiếc công tiếc tiền gì đêm ấy.

Hát nhiều thứ lạ

Bổn-bạn tổng-lý vì muốn làm cho toại lòng chư vị khán quan, nên chẳng hề sợ tốn của hao công, bởi thế cái bông-bóng của bổn bạn sẩm ra rất nên to rộng, dầu mưa lớn thế nào cũng không ướt.

Hãy đến coi sở thú

Có con voi nhỏ Joe... Joe... voi lớn, cọp, beo, gấu, chó rừng, khỉ và ngựa rằn.

Mỗi bữa hát đến có hết thú

Mỗi ngày từ 7 giờ sớm mai đến 6 giờ tối

Nên mua giấy trước dặng có chỗ coi, đến mua tại *Imprimerie Saigonnaise* 15, 17, 19 đường Catinat tại đây có bán luôn luôn trong lúc bạn hát xiết nỗy có tại Cholon.

GIÁ CHỖ NGỒI

Phòng 6 chỗ ngồi	15 $ 00
Phòng 1 chỗ ngồi	3 00
Ghế hàng trước	2 00
Ghế hàng nhì	1 50
Ghế hàng ba	1 00
Ngồi giảng (cho người Bổn-quốc)	0 50

Con nít và những lính vũ trừ ra đội được phép trả tiền phân nửa ghế hàng nhì và hàng ba.

Xe máy đạp hiệu ALCYON

đua ăn hạng nhứt

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lành phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le Stunff ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lành phần thưởng khai trường thì M. Trần-văn-Thinh hạng nhứt, M. Trần-văn-Chánh hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON.

XIN GHẾ MÁT

Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ gia vị, nào các thứ rượu chát, rượu Champagne, nước suối, bánh bích-quy, đồ thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ bằng phá-lý, bằng sành, đồ bạc, đao, nĩa, muỗm, nước, đủ thứ trái cây tươi bên Đại-pháp đem lại mỗi chiến tàu.

Bán sỉ, bán lẻ.

Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi hàng, đem tiền tới nhà thơ lãnh (contre remboursement.)

Xin quí quan, các ông các bà có điệp đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem công cuộc chúng tôi buôn bán.

Epicerie Saigonnaise HÔNG-VÂN et A-PHÁT
16-17-18, rue Catinat SAIGON

廣東二天堂大葯房

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou salubres de la Pharmacopée chinoise. Elles possèdent ne présentent aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sao lục từ vi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng.

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên **Trung-huê**. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải có coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nói tắt một cho là thuốc, của tiệm tôi đã lưu chẳng hư.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG BỔ PHẾ CHỈ-KHÁI-HUỜN

Phổi con người ta là 1 ngôi chi tôn trong ngũ tạng, sở dĩ để hô hấp mà thay đổi cái thanh khí. Cái thể chất của phổi rất mềm mại, yếu ớt, vì vậy nên bị cỏ phong hàng, ngoại cảm, hoặc đêm nhiệt nỗi sâm, thì phải đều chịu bịnh trước cả, làm cho hô-hấp phải ngưng trệ, mà sanh ra bịnh ho, nếu trước chẳng lo điều-trị để càng ngày càng thêm nhiều rồi thành ra bịnh ho-lao hồ-dan, lao huyết, vân vân

Bổn Đường ra công bào chế thuốc này tánh hòa hưỡn, không khắt phạt, chuyên trị các chứng bịnh phổi, trước đó rất linh nghiệm, bất cứ nam-phụ-lão-ấu đều dùng thuốc *Bổ-phế-chỉ-khái-huờn* này được cả.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày, sớm mai trưa, chiều, uống ba lần. Mỗi lần uống 14 huờn, đơn ba có thai mỗi lần uống 7 huờn, con trẻ một tuổi uống 1 hoàn, hai tuổi uống 2 huờn, ba tuổi uống 3 huờn, nói tóm lại hễ thêm 1 tuổi thì uống thêm 1 huờn cho đến 14 tuổi thì uống đúng 14 huờn, theo người lớn, uống với nước trà.

Giá mỗi ve là . . . . . 0 $ 10

Hỏi các ông chủ có XE-HƠI ! *Nếu xe hơi của các ông có bảo-hiểm mà nay đã hết hạn rồi muốn gia thêm.*

XIN CÁC NG NHỚ LẠI : Tại hãng Đông-Pháp bảo-hiểm mắc bảo kiết cái xe hơi của các ông thì các ông được có lời từ 30 cho đến 35 phần trăm, rẻ hơn các hãng khác. *Xe của các ông có sự gì nguy hiểm thì hãng bồi thường lập tức.* Khi vậy các ông viết vài chữ cho hay, hoặc lại nói miệng, hay là gỡ dây thép cho hay, chẳng cần làm tờ giấy gì, *hãng liền đem xe khác lại thế hành cho các ông, khi xe các ông được sửa.*

Xin hỏi hãng : **SIÉTÉ OCFRANCO-BELGE D'EXTRÊME-ORIENT** *Đường Lefèvre số 27-29 — SAIGON.*

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

3 ngang nhà hát tây — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc, một cách rất kỹ lưỡng, trùng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi, rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tân, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TỬU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cũng là trán kiện tinh thần, hết kỳ là bao chiêm tuổi đều uống dặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt dặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lẫm liệt, da thịt đỏ săn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marin số 190, Cholon.*

Depôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue des Marins CHOLON

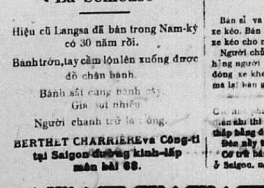

Một mình hãng Denis frères đại-lý cả Đông-pháp thử hộp quẹt nầy.

Hộp quẹt nầy khắp nơi đặng phép bán lẻ một xu nhỏ một hộp mà thôi.

XE MÁY « La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bành trước, tay cầm lộn lên xuống được đỡ chân bành.

Bành sắt càng mạnh.

Giá sụt nhiều.

Người chánh trử là ông:

BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti tại Saigon đường kinh-lấp mèn bài 68.

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm cầm đồ SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy và xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có đóng sẵn xe kéo cho mướn cùng là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có làm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đóng xe khéo chắc chắn và kỹ lưỡng lắm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

Có thứ bán sỉ tại tiệm **EXILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 7.

NAM DƯỢC

Trong Nam-kỳ chẳng thiếu chi là loài rắn độc như là: rắn hổ đất, rắn hổ mây, rắn hổ lợ, rắn hổ ngựa, rắn hổ lửa, rắn hổ lai, rắn hổ chuối, rắn nẹp nia, rắn lục lửa, rắn trung cườm, rắn trung khoan, rắn trung địa, rắn mái gầm, v. v. Mỗi năm đều có hại mạng.

Người Annam ta cũng có chế dặng thứ thuốc hay dị nhựt, để hoặc bắt loài rắn độc ấy, hoặc trừ nọc nó; song tánh hay giấu nghề, để ấp ủ cho đến chết rồi chẳng ai còn nhớ cậy nữa dặng.

Tôi coi sách thấy vài ba bài thuốc rắn có lẽ hay, nên biên ra đây cho trong Lục-châu ai muốn dùng thì chế mà dùng thử.

THUỐC BẮT RẮN

Thứ thuốc nầy hễ thoa nơi nào thì rắn chẳng dám cắn nơi ấy. Khi nào nó mỗ gần tới thì thứ thuốc đặc ấy làm cho nó phải thối lui.

Phải dùng:

1° — Ngãi mọi-hóc (circuma scipcies) 37 chỉ,

2° — Nha-phiến (opium) 4 chỉ.

3° — Dầu bạc-hà (huile de menthe) 2 ve, mỗi ve 60 chỉ,

4° — Chanh hàn-năm (citron) 3 trái.

5° — Nên (spécies pori) 37 chỉ.

6° — Sừng dinh (corne de chèvre sauvage) 6 chỉ.

7° — Cây huế-xá 2 chỉ.

8° — Nhựa điếu (nicotine, résidu des pipes) 2 chỉ.

Cách chế:

Chắc cây ngãi mọi hóc nhỏ nhỏ, phơi cho khô rồi tán ra.

Chanh thì lột vỏ, ép cho hết nước.

Cây huế-xá khô kiếm hơn hết song mình có ý tìm tòi thì kiếm cũng ra, nhứt là tại xứ gần núi như là Biên-hoa, Chaudoc, Hatien. Da của nó giống tợ như da con rắn tên là « huế xà ». Tán thứ cây nầy cho nhỏ.

Trộn tám món lại, bỏ vô một cái siêu bằng gan mà nấu. Nếu khô quá thì chế thêm một chút nước dừa rồi để cho tới chừng nào quến lại một cục đèo nhẹo.

Hãy nhớ: thoa thứ thuốc nầy chỗ nào thì nó bảo hộ chỗ ấy có 6 ngày mà thôi. Dùng nó thì phải cứ ăn bầu, bí và rau cô. N. T.

TIỆM ANNAM

Đóng giày và mạy ỵ phục Langsa

Lê-văn-Bền, *Kỉ-nghiệp*

cho nha PHÚ-TOÀN

17-9, Rue Amiral Courbet (Prolongée)

SAIGON

HÃNG

Etablissements Industriels DE SAIGON

(Vốn 2.500.000 quan)

Phòng việc ở đường Mac-Mahon mèn bài 25 và 27

Trái thọ ở Cầu de la Marne Khánhhội

Hãng mới nầy là hãng nối nghiệp cho hãng cũ Bonnetjoy, chuyên làm những gạch ống, ngói, và chuyên sửa đồ các máy xay lúa, máy ép dầu và máy xe.

Hãng mới nầy từ ngày nối nghiệp hãng cũ Bonnetjoy đã sắm thêm khí dụng nhiều làm cho nên công việc làm đã mau lại thêm giá rẻ.

Hãng mới cũng có bán và sửa xe hơi, lại riêng hãng làm đại-biểu cho các hiệu xe Hot-kỳ như:

Chandler, Buick, Cleveland, Chevrolet. và các hiệu xe Langsa như:

Grégoire, và Mathis.

Tưởng trong cõi nầy chẳng có hãng nào bán xe hơi giá rẻ như giá của bổn hãng định, vậy xin Lục-châu qui khách khi nào muốn mua xe hơi nên hỏi cho biết giá cả bổn hãng rồi sẽ đi mua.

Bổn hãng có trữ các thứ đồ cho mấy máy và bán đủ các thứ dầu nhớt để chế máy; lại cũng có bán máy xay gạo và máy xay bún.

Bổn hãng đã có danh với người Annam xứ nầy, lập ra từ năm 1872, lại chẳng động lòng người Annam tính chi.

Vậy bổn hãng kính xin Lục-châu quí-khách, cậy bổn hiệu mà đến hay là tư thơ thương lượng cuối khi qui khách cần mua gạch bông xi-măng, an hoặc cùng đồ chi về máy móc, hay là có cần dùng hỏi đến chi bổn hãng cũng tăng tế lời tiếc và cũng cần lòng trung thành cho đặng như ý qui khách.

PENSIONAT Khuong-hua-Phung.

VINHLONG.

Préparation rapide aux Certificat d'Etudes primaires.

Nuôi kỷ, day cần. Thường năm thường thi đậu nhiều; năm học-trò năng ngày càng đông.

Năm rồi thiếu chỗ nên bổn-trường mới mở thêm rộng nơi đường ba mươi chỗ ngồi.

Qui-ông qui-bà muốn cho con học, xin viết thơ trước, tựu trường sẽ có chỗ sẵn.

Pension complète.

Giá tiền trường:

Lớp nhứt (thi bằng cấp sơ-học) và lớp nhì. . . . . 14$00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm. 13 00

Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ). 12 00

Demi-pension.

Lớp nhứt, và lớp nhì 7 00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm. 6 00

Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ). . . 5 00

External.

Lớp nhứt, và lớp nhì. 4 00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm. 3 00

Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ). . . 2 00

Cách-thức trường coi in sẵn tờ bẩm; xin viết thơ hỏi, bổn trường lập-tức gởi cho.

Ngày tựu trường: 17 février 1922.

TRỊ BỊNH YÊU PHÁP

(Conseils médicaux)

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lúc đau rét, hoặc nóng lạnh, thì vị chi không đặng tiền, thì hãy mua rượu Khum mana (le rượu thiên hạ rất chuộng và lại tốt hơn các thứ rượu nhang khác.

Hãy coi cho kỹ kẻo lầm thứ giả, hãy nài cho được cái ve có dán nhãn hiệu.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Các thứ dầu hỏi của hãng Compagnie France-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hỏi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong toàn-cõi. Ông đi tới thứ hỏi chuyện. Liệt vị hãy dùng thứ mà coi thì chắc vị vừa ý.

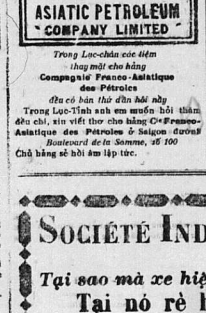

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ dầu hỏi nầy.

Trong Lục-tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng **Cie Franco-Asiatique des Pétroles** ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100*

Chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

SAM-QUANG-HUNG

TIỆM BÁN VÀNG LÁ

ở đường Canton, số nhà 46 — CHOLON

堤岸岑廣馨金舖

Bổn-hiệu chánh lập tại Hongkong đã có mười mấy năm rồi, *chuyên nghề bán vàng lá* thiên-hạ đều biết danh, bổn-hiệu muộn cho qui-khách tiện gót, nên năm 1921 lập thêm một tiệm *ở tại Cholon đường Canton số 46.* Nếu qui-khách có mua vàng lá thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn **PHI-HÔNG** thì khỏi lầm đồ giả.

CHOLON, **SAM-QUANG HUNG,**

Cẩn cáo.

Kho trử đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

187, Rue Catinat, SAIGON

Dầu thơm d'ORSAY

MIỆU	
« Le cœur »	4 $50
« Violettes »	5 25
« Fleur de France »	6 00
« Camélias »	7 00

« CORONA »

Có hơi thập bằng rượu alcool 13 $ 00

Đèn thập bằng alcool

Có đồ vấn tiêm đèn) 14$25

HAZELINE SNOW

Crème đồ dùng thoa mặt

một ve 0$80

SA-BÔNG cục nhỏ *hiệu* « BONDON » có thêm dầu và ít hao — chục 12. . . . . 2$00

Dattes Muscades	Cigares « MINERVA »	Dây đeo đồng hồ tay bằng vàng thiệt, (đèn ống đờn ba đều có) 3$25
Hộp 800 gr. 1$50	Reine-Victoria	
Đồng hồ nhỏ « IVEA »	hộp 100 10$50	SPARKETS
Antimagnétique 11$50	DYFOAM	Soda, avec 12 cartouches 0$50
Thứ vuông, vàng thiệt, có dây đeo tay bằng da (cho đờn ống) 12 00	Sa-bông để nhuộm một cục 0$30	Syphon 6 75
Thứ tròn, vàng thiệt, có dây đeo tay (cho đờn bà 12 00	chục 12 3 00	ĐỒNG HỒ CHUÔNG
Thứ bằng bạc, chạm vàng (cho đờn ông 13 00	NAPPE trải bàn	Réveil 3$00
Bằng Nickel unl 6 50	bia có vẽ bông màu, trong	« Cahoung » 6 00
Đèn điện khí có pile để cho mấy người đi xe máy dùng (dủ bộ) 2$00	trắng (1,60 × 1,60) — 4$50	LY để bàn ăn
Thứ bổ tuổi (dủ bộ) 1 80	Khăm trải bàn	Mi-cristal chục 12 3$50
Đèn không n° 1 (id.) 1 80	Vải mia 2 mặt (1.50 × 1,50)	Dao cạo
Đèn không n° 2 (id.) 2 25	3$50	DURHAM-DUPLEX
Pile không thứ bổ tuổi 0 50		Kiểu D.M.R. 1$50
— — để đèn n° 1 0 50		— R.L.K. có đủ phụ để hết đao 8$00
— — để đèn n° 2 0 70		— G.G.P. (hằng bạc) 15 .00
KREMENTZ	GRAMINOL 1 hộp 1$00	
Nút cổ bằng vàng 14 carats 0$25 1 hột	SUPERCAO id. 0 80	

SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DE TRANSPORTS

Tại sao mà xe hiệu **FORD** *thiên hạ dùng nhiều hơn hết?*

Tại nó rẻ hơn

Nó ít tốn hơn và

Gọn gàng nữa

Hơn 400 cái xe FORD chạy trong Đông-Pháp rồi

Giá xe 5 chỗ ngồi..... 1.978 $

Giá xe Camion 1 tấn..... 1.800

NÊN ĐẾN MÀ COI RỒI CHẠY THỬ TẠI: **Société Indochinoise de Transports**

4 rue Filippini, SAIGON

Có bán Caosu MICHELIN Đại hiệu

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères có trử mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE thừa hưởng bảo-chế sư kỹ nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát Tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIỆN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

BÊN LÒA đốt có màn sống, hiệu BEST WIZARD.

It tốn điều.
không hang hao,
Sáng trắng ngọn.
Không hay nghẹt,
Dễ đốt,
RẺ

— Nội Nam kỳ có một mình tiệm TRẦN-QUANG-NGHIỆM
84 đường Espagne Saigon
Có trữ hai hiệu đó mà thôi.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng
Đường Lucas môn bài 99 và 101
Bửu-Hộ Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, dầu thiên nghề dầu hạm chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 126-128 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có; tính theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Monobloc v. v. . .

Cũng có đủ đồ phụ tùng kết thầy về nghề chụp hình về nghề vẽ ảnh (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng được.

Có khuôn đề lồng hình cham khéo lắm, thứ nào cũng có, nhiều bộ hình khác, chưa để tên.

Có chụp hình cho giấy thuế thân nữa.

Có bán kiếng, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.

Giấy Bromo-arte 1.2 brillant contraste từ hộp tới lớn, hộp 12 x 18 thì 5 x 25 còn hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiểu để làm hình mấy sử nông-nực. Tại hãng Photo-Studio 126-136 Catinat Saigon.

Lời rao cùng các vị điền chủ !!! Hãng SMILE PEYSSON ở ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, Saigon, kính tỏ cho các ông hay rằng có bao một thứ thuốc hiệu RATINOL SPECIAL rất giết chuột ngoài ruộng MÀ THÔI

Như dùng thuốc nầy thì phải giết cho khéo, ĐỪNG CHO CÁC LOÀI VẬT TRONG NHÀ NÓ CÒN ĐƯỢC VÌ THIỆT HẠI LẮM.

Bùi-quang-Nho

BENTRE

Bổn hiệu có trữ bán vải may mùng của hiệu Chân-Thiệy ở Hanoï. Vải nầy may chi cũng bền, đã rộng khổ lại can thiệt rất bền chắc. Mỗi vải may mùng thước mộc, hiệu là Tuấn-Tonkinois, bề dài 2m40, ngang 1m60. Bổn hiệu có bán vải trắng Batiste để làm mùng và may mùng, mà mỗi bề khổ ruột mền nước tới 1m.30 mà muốn may một cái mùng đủ 2m60, ngang 1m60 chừng cũng tươi, thì mua một cây vải nầy và 1m60 lải Batiste thì đủ, vải mùng lẹ có bề hàng được 15 năm, và rẻ tốt hơn khác nhiều. Bổn hiệu cũng có trữ giày và dép cùng nhiều hiệu để khách chọn, giày bạ giá từ 2$50 tới 4$00, bottines đen và vàng, boạc hai mảnh từ 1$50 tới 11$00 và dép (Sandales) quoai da và quoai nhung giá 1$00. Ai mua tới năm đôi sắp lên được remise 5 %, rồi mua thì trả sẽ gởi contre-remboursement. Xem chương chiếu cố, chớ bao giờ có hơn và có nhiều người mới giày ba da lăng bỏ xem giày đi trong ra da lăng!! ngày bỏ xem lại đi một hay, hiệu tốt đẹp cam đoan không có thể ấy.

Bổn hiệu cũng có bán các thứ hàng tàn nhuyễn tại Bentre và những hàng lặt nhiều thứ, như lãnh rộng may áo) vân vân.....

BUI-QUANG-NHO
Libraire

Lời rao

Cho mấy chủ xe kéo cho-mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) bằng nhứt, một cặp 12 $ 50.

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nấu Cao su, ở đường Donaument Saigon.

Thời-sự Cẩm-Nang

Thời-sự chỉ-nang Thời-sự Cẩm-Nang chứa-đủ điều hiểu ngày là một quyển sách tối cần tối yếu để khảo-cứu việc thời-sự phải thay đổi hoài.

Để tuổi-bản năm 1922, xin gởi đến nhà in Ông Nguyễn-văn-Của 157 Rue Catinat Saigon mà mua kẻo hết.

Giá một quyển ..... 2$00

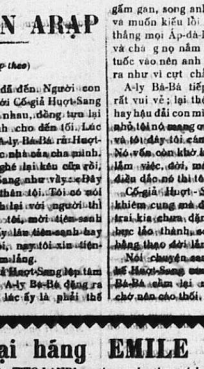

Dầu đánh bóng hiệu MIROR là một thứ tốt hơn hết trong các vật chiết để dùng giữ nước nàng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc lọai kim là đồ theo phong thổ nê thường trong xứ chúng hay bị lên sét. DÙNG THỨ ĐỀN ÁT CHỊU LIỀN.

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bán sỉ tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER
Một mình trỗ bán
Ở đường Ohier — SAIGON

Văn đàn

(Partie littéraire)

Thơ không ngồi máy bay
(Tứ thuật)

Lên ngồi cũng muốn sợ e xui,
Vợ yếu con đông bận nỗi nuôi.
Toàn động cũng đồng năng vận giá vỏ,
Cả mình cho biết tui là tui.

Lê văn-ST.

Bropriétaire-rédacteur Tânphương.

Ký điệu L. H.C.

Cha chả hèn lười lẽ ư !
Có sao chẳng thấy gởi thơ cà ?
Vào khi dượt nguyệt ngồi hát dừa,
Nay dưa bóng đèn đề một tu.
Bảy đã vợ con lo sự nghiệp.
Hay còn đeo đẳng chuyện tình mơ ?
Nhờ anh nên lem vài câu nhắn,
Hầu ngõ cùng nhau để gọi là.

Ng. BA.

Đoản thiên tiểu-thuyết

(Tiếp theo)

Song phép bảo tồn thời nên thế nào, bảo tồn chẳng là bảo tồn lấy cái đạo đức nhân lý của hèn học chớ không phải bảo tồn cái phải rung về rung đủi, rứt bết rầu, mà dựng vào cái thời đại nầy phỏng còn có bổ ích gì cho xã hội nhơn quần những người cứ lèm được cái nghĩa vụ cho phu với cái nghĩa bảo tồn, thời người dân bà kia, sầu lao thân tiêu tứ đem thân bồ liễu đền nghì trúc mai cũng là chia được một phần vinh dự vậy. Nếu không thế thời hoài công khổ nhọc mà nuôi anh « đài lưng » cũng là khá tiếc. Người ta trừ khi không ăn không nói mới tránh khỏi cái nghĩa vụ đối với đời, nay cái hình thức hèn học tuy vẫn có thời vì thật nhưng cái tinh thần hầy còn lai láng đưa khắp trong ngoài cái hồn luân lý kia chính là cái tinh thần của hèn học đó (bảo tồn hèn học) là cốt to bồi cho nền luân lý đạo đức mà người có hèn học toàn thì là người đã mang lấy đạo nghĩa của Không-giáo cho nên không nhiều thì có ra thì thế với đời mà làm hết đạo nghĩa đặng đi làm một người dân, mà có luân lý đạo nghĩa cũng có ích cho xã hội hưởng hồ các bậc thông kinh bát sử thời bao nhiêu sự sẽ làm mô phạm cho mọi người trong khi nhàn tàng, nếu để tâm về việc giáo giục hoặc dịch sách vở hoặc trước thuật dựng nên các văn để thiết thực mà bổ cứu cho cương thường phong tục, thế mới biết cách lợi dụng cái tài của mình mà người nào có nhiệt thành hăm mộ cũng thỏa tình mong, mỗi chuyện người dân bà nầy đề nhàn là bảo tồn bản học e cũng quá hạn đi một chút nhưng tuệ-nhãn thuộc nga-mi cũng là một sự mi dám, xin độc-giả kiến lượng

Đạm-Phương Nữ-sử.
Huế.

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU*

in rồi, thứ bảy còn tiếp

HÀNG

ông P. Ribeyrolleset Cie

10, Place du Château d'eau, Saigon
số 10 gần giếng nước Saigon

Có hàn máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.

Có lãnh rập máy giải ở tại hãng.

MẤY TỐT CHẮC — Ai muốn sắp đề thì nào, lại chỉ giùm không ăn tiền công.

Đèn cây hiệu cái mão

CROWN CANDLES

Của Hãng
COMPAGNIE FRANCO-ASIATIQUE DES PÉTROLES

Xưa nước Nam ta thắp đèn thường thì dùng dầu cá, dầu mù u dầu dừa dầu phộng, vân vân. Còn trong việc quan hôn tang tế thì dùng đèn sáp. Các thứ dầu nói trên đó, thắp nó thì mắc công khiêu đốn đèn sáp muốn dùng nó thì lại mắc công xe, coi ra bất tiện quá.

Từ ngày dầu hỏi phát minh, đèn cây xuất hiện thì được tiện cho chúng ta nhiều bề ; đã sạch sẽ, it tốn mà lại tỏ rạng hơi phần.

Như trong việc quan hôn tang tế mà dùng đèn sáp thì giá đã mắt mà còn phải mắc công xe, và lại mắc công hỏi tìm hoài

Như nay có thứ đèn cây của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles chế ra đặng để cho đèn sáp thì nên cho ta dùng liền. Thế lợi có, thứ nhứt có, giá rẻ hơn phân. Dùng đèn cây của hãng nầy thì vinh dự. Lắm. Hoặc đinh miếu chùa chiền, dùng nó mà thế cho đèn sáp thì lại càng hay, mà it tốn nữa. Nhứt là mấy hội vạn-niên tái-lễ nếu thắp đèn cây ban đêm mà xem sách hoặc đọc *Lục-Vân Tiên* Vân thì được khỏe cho mắt.

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có cho nước Siams Langue và ngoại quốc đặng hát bóng.

Xin chiếu cố

Đời thạnh trị thái bình, thì con người sanh sáng ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi đem thấy mấy khi Saigon có hảy chơi lễ, hoặc là cuộc chi vậy, thì tội nghiệp cho qui-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sang nghỉ ngơi, làm sự vui thanh ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một tiệm ngủ hiệu *Nam-trung Khách-sang* tại đường Nemesis N° 101-103 gần bên gốc tiệm cầm-đồ Saigon. Phòng ở từ phía theo mặt đường đi, rộng rải mát mẻ tử tế và yên tĩnh, lại gần các mối đường xe lửa Cholon, đường giữa đường mé sông, và xe Biên-hòa, xe Mỹtho, rất tiện cho qui-khách. khỏi lên xuống.

Cái sân qui khách trường tình dùng-dưng giáp cho chúng tôi bề vững, thì ơn ấy ghi tạc hằng ngày. *

Quản-lý, HIỆP et THẮNG.

Sông lâu nhờ rượu

(Longevité grâce à une liqueur)

Hiện hãy giờ bên nước Mỹ-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 90 tuổi mà hãy còn vậy lực mạnh mẽ như người ở tuổi, đi đứng chỉ khỏe, nói năng rõ ràng ai nghe cũng phải ngạc nhiên. Người đồng con tôi tớ làm công chuyên.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏi thử cho biết vì cớ nào mà ông sống dai lắm vậy ? Ông nói đây tôi chẳng có chi lạ đó mà hỏi, chẳng có trong thuốc nào hay hơn rượu Quina Laroche mà tôi thường dùng đó. Tôi uống mỗi bữa ăn cơm, hễ ăn cơm rồi thì uống một ly rượu Quina Laroche hiệu Mazet là một thứ rượu trong ngon mùi thơm.

Người khách nghe nói, ông có hàng muốn một việc chuyên tin như ông, hễ về nhà mỗi bữa ăn cơm thì uống rượu Quina Laroche mà dùng mỗi bữa. Thiệt là nghe nói ông có đi thăm anh, cũng bèn rủ nhau đi mua cùng ly đem về mà uống hỏ ý mình nhau.

Có bán trong các tiệm hàng xén (*épiceries*)

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 có bán đủ thứ đồ ý phục cho đờn ông và các cậu trai đặng. Đồ đã tốt theo cách văn-minh, mà giá lại rẻ hơn các nhà buôn bên Đông-pháp.

Có bán áo sơ-mi, cà-ra-vát, nón đi chơi và nón cối nguy, đồ may bay đi xe hơi, vớ, giày, vớ và quần áo cho con nít, dầu thơm, đồ để dùng đi đường, đồ dùng học hình, đồ để chơi Tennis, đá banh, vân vân

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH
HIỆU
"Photo Nadal"
Ở đường Catinat, 120

HỌA ẢNH CÁCH HUÊ-MĨ

Hình lồng quyển	
6 miếu giá	5 $ 00
12 miếu giá	9 00
Hình Cartes postales	
12 miếu giá	4 $ 00
*Hình nhỏ	
12 miếu giá	0 $ 80
Hình dán giấy hình : 3 miếu giá	9 50
Hình dán giấy thông hành : 3 miếu	1 50

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình.

Đồ phụ dùng về bằng dầu : Các thứ màu, Viết chì màu, đồ vẽ, bổ, bàn chải, chơm bàn, hộp dụng đồ đồ dùng, cây cọ giấy, màu trộn v. v.

Màu nhuộm nhét hảo hạng nhuộm đủ thứ hàng giá : Vải, hàng, lụa lơ, chỉ v. v.

Hỏi giá nơi mae-lae.

Như mua được hộp hoa hình « LA NOUVELLE CHAMBRE CLAIRE UNIVERSELLE » thì mỗi người đều vẽ được khéo các thứ sơn thủy, hình, vân vân.

Hộp hoa hình nầy làm rất kỳ và đúng lắm.

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 làm Đại-lãnh.

Thiệt khéo hạng nhứt

TIỆM-HÒA-CHƠN-DUNG
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
55-28 Boulevard Paul Bert Saigon.

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hanội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ các-hạch có biên rõ thước tắt giá cả và cắt nghĩa phân minh.

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

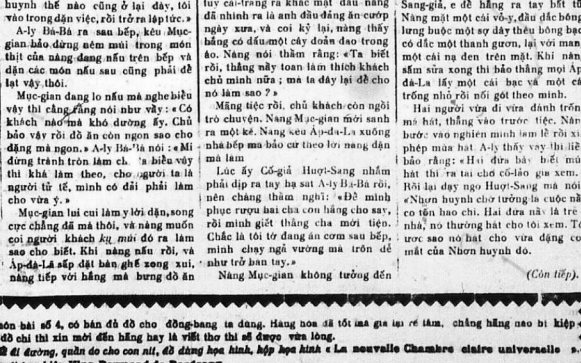

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Ngày thứ sáu đã đến. Người con của A-ly Bá-Bá với Cô-gái Huợt-Sang trước có hẹn hò nhau, đồng lựa lại mà đi ngoạn cảnh cho đến tối. Lúc trở về, con của A-ly Bá-Bá rủ Huợt-Sang đi ngả trước nhà của cha mình. Đến nơi, chàng ghé lại kêu cửa rồi, nói cùng Huợt-Sang như vầy : « Đây là nhà của ông thân tôi. Tôi có nói chuyện tiền-nghi lại với người thì người hằng dặn tôi, mời diễn-sanh đến cho biết ; bấy lâu tiền-sanh hay chiều cố đến tôi, nay tôi xin diễn-sanh chờ nên làm lắng.

Tuy rằng Cô-gái Huợt-Sang lớp tâm chờ đợi vào nhà A-ly Bá-Bá đặng ra tay báo oán, và lúc ấy là phải thế gấm gan, song anh ta giả ý từ chối, và muốn kiếu lỗi lui ra ; mà mắc lấy thằng mọi Ấp-đá-La đã mở cửa rồi, và chỉ gọ nắm tay anh ta mà kéo tuốc vào nên anh ta đi xuôi mà xem ra như vì cực chẳng đã mới đi vậy.

A-ly Bá-Bá tiếp rước Huợt-Sang rất vui vẻ ; lại thêm tỏ ý cảm ơn và hay hâu dải con mình mà nói : « Thằng nhỏ, lời nó mang ơn nhơn thường lắm, và tôi dạy tôi cám cảnh, lại vừa chi. Nó vốn con khờ khạo, chưa thấy các lẽm việc đời, mà nhờ niên huynh điều dắc nó thì tôi mừng chẳng xiết. »

Cô-gái Huợt-Sang cũng lấy lời khiêm cung mà đáp, lỗ tăng tay anh trai kia chưa đặng khôn khéo kịp được lão thành, song có trả thì cũng hằng theo đời làm vậy.

Nói chuyện song đàng một chặp thì Huợt-Sang muốn kiếu ra về. A-ly Bá-Bá cầm lại nói : « Nhơn huynh chớ nên cho thôi. Xin ở lại đặng rượi với tôi một bữa. Chẳng có chi cho xứng đáng mà gọi là đãi nhơn huynh ; song xin nhơn huynh mựa từ chối, hãy dùng đỡ lẻ hoặc vậy gọi là nhậm chỉ lòng thảo lão của tôi. » — Huợt-Sang nói rằng : « Tôi vẫn biết lòng nhân huynh là tôi lắm, song tôi xin cho tôi kiếu ; ấy chẳng phải là tôi đi chê bay là tôi vô lễ, song là vì một lẽ mà nếu nhơn huynh rõ đặng cũng cho là phải chớ chẳng không. » A-ly Bá-Bá hỏi : « Vậy lẽ ấy là lẽ nào.

Nhơn huynh khá nói cho tôi rõ với, có đặng chăng ? » Huợt-Sang đáp : « Không chi lạ, số là tôi cứ mới, phải chỉ tôi ăn đặng với nhơn huynh thì nhơn huynh biết. » A-ly Bá-Bá nói : « Tưởng chi thì khó, chớ như vậy xin nhơn huynh chớ lo, miếng ở lại đừng bữa cho tôi đẹp đẹ. Thứ nhứt là bạnh mi, thì bánh nhà tôi làm không đề mỗi, còn như đồ ăn khác thì tôi bảo đầu bếp nấu riêng cho nhơn huynh ăn vừa ý ; xin nhơn huynh thế nào cũng ở lại đây, tôi vào trong dặn việc, rồi trở ra lập tức. »

A-ly Bá-Bá ra sau bếp, kêu Mục-gian bảo đừng nêm mùi trong món thịt của nàng đang nấu trên bếp và dặn các món nấu sau cũng phải để lạt vậy thôi.

Mục-gian đang lo nấu mà nghe biểu vậy thì càng lấy làm nói như vầy : « Có khách nào mà khó đường ấy. Chủ bảo vậy rồi đồ ăn cón ngon sao cho đặng mà ngon. » A-ly Bá-Bá nói : « Mi đừng tránh trón làm chi. Ta biểu vậy thì khá làm theo, cho người ta là người từ tế, mình có đải phải làm cho vừa ý. »

Mục-gian lui cui làm lời dặn, song cực chẳng đã mà thôi, vả nàng muốn coi người khách *kỳ mài* đó ra làm sao cho biết. Khi nàng nấu rồi, và Ấp-đá-La sắp đặt bàn ghế xong xui, nàng tiếp với hằng mà bưng đồ ăn đặng dọn. Ngó thoáin qua anh khách tuy cải-trang ra khác mặt dầu nàng đã nhiều ra là anh dầu đẳng ăn cướp ngày xưa, và coi kỹ lại, nàng thấy hằng có dấu một cây đoản đao trong áo. Nàng nói thầm rằng : « Ta biết rồi, thằng nầy toan làm thích khách chủ mình nữa ; mà ta đây lại để cho nó làm sao ? »

Mãng tiệc rồi, chủ khách còn ngồi trò chuyện. Nàng Mục-gian mới sanh ra một kế. Nàng kêu Ấp-đá-La xuống mà biểu mà bảo cứ theo lời nàng dặn mà làm

Lúc ấy Cô-gái Huợt-Sang nhắm phải dịp ra tay hạ sát A-ly Bá-Bá rồi, nên chẳng thâm nghĩ : « Để mình phục rượu hai cha con hằng cho say, rồi mình giết thằng cha mới tiện. Chắc là tôi tử đang ăn cơm sau bếp, mình chạy ngã vướng mà trốn đề như trở làm tay. »

Nàng Mục-gian không tưởng đến ăn uống chi, để lo mà ngừa Huợt-Sang-gia, e để hằng ra tay bất tử. Nàng mặt một cái vỏ-y, đầu đặc bông, lưng buộc một sợ dây thêu bông bạc, có đắc một thanh gươm, lại với mang một cái nạ đen trên mặt. Khi nàng sắm sửa xong thì bảo thằng mọi Ấp-đá-La lấy một cái bạc và một cái trống nhỏ rồi nối gót theo mình.

Hai người vừa đi vừa đánh trống mà hát, thẳng vào trước tiệc. Nàng bước vào nghiêm mình làm lễ rồi xin phép mừa hát. A-ly thấy vậy thì liền bảo rằng : « Hai đứa bây biết mừa hát thì ra tài cho cô-lão gia xem. » Rồi lại dạy ngọ Huợt-Sang mà nói : « Nhơn huynh chớ trưởng là cuộc nầy có tốn hao chi. Hai đứa nầy là trẻ ở nhà, nó thường hát cho tôi xem. Tôi ước sao nó hát cho vừa đặng con mắt của Nhơn huynh đó.

(Còn tiếp).

Tại hãng EMILE PEYSSON

ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có bán đủ đồ cho đông-bang ta dùng. Hàng hóa đã tốt mà giá lại rẻ lắm, chẳng hãng nào bì kịp Lục-châu quí-vị nào muốn mua đồ chi thì xin mời đến hãng hay là viết thơ thì sẽ được vừa lòng.

Có bán đèn TITO-LANDI, — đồ sơ-mi, cà-ra-cách, nón đi thứ, giày vớ cho người lớn và con nít, dầu thơm, đồ để đi đường, quần áo cho con nít, đồ dùng học hình, hộp học hình « La nouvelle Chambre claire universelle », đồ để chơi Tennis, đá banh, thuốc giết chuột ngoài đồng Rattinol spécial. — Được chắc đồ và trắng ban nguyên thùng hiệu Vins Bermond de Bordeaux.

SAIGON — IMP. DE L'UNION TIRAGE 2,500 EXEMPLAIRES L'Administrateur Gérant : NGUYEN-VAN-CUA.

Certifié le Tirage à : 3020 ex
Saigon le 2 Janvier